

■ Na de moord op haar broer wil Joske de wereld mooier maken

In maart is het 16 jaar geleden dat haar broer Onno Kuut werd vermoord. „De eerste 15 jaar heb ik over dit misdrijf gezwezen”, vertelt Joske Kuut uit Wolvega nu. „Maar afgelopen zomer heb ik besloten mijn ervaringen op een positieve manier te gebruiken.”

MAGDA DULLEMOND

Sinds de moord op haar broer hebben Joske en haar familie veel te maken met aannames en vooroordelen. „Veel mensen hebben hun oordeel heel snel klaarstaan. Dat kan heel kwetsend zijn, terwijl de aannames vaak niet kloppen.”

Na de moord op Onno kreeg het gezin allerlei opmerkingen over zich heen. Terwijl de ouders, broers en zus van de geadopteerde Onno niet wisten wat er allemaal speelde in zijn leven.

„Hij had wel een strafblad. We wisten daarom dat hij geen lieverdje was. Maar de laatste jaren leek het alsof hij alles op de rit had, dus kwam dit erg onverwacht”, vertelt

De moord op Onno Kuut

Het lichaam van de 30-jarige Onno Kuut uit Enschede werd op 29 maart (2009) gevonden in de duinen bij Hoek van Holland. Hij lag er begraven onder het zand. Het gaat hoogstwaarschijnlijk om een afrekening in het criminele circuit. „Er zijn verschillende scenario's. In het beste geval wilde Onno de criminaliteit verlaten, in het slechtste geval was de moord op Onno wraak nadat hij zelf iemand vermoord had. Dat laatste kan ik me echt niet voorstellen. Maar we weten niet waarom Onno vermoord is”, vertelt Joske. „Ik ga er niet vanuit dat de daders alsnog veroordeeld zullen worden in het aankomende hoger beroep. Voor mij is het waarom veel belangrijker, hoewel ik er ook niet op reken dat we dat ooit zullen weten.”

Joske Kuut begint een rouwcafé voor nabestaanden van geweldslachtoffers. Het eerste rouwcafé is op zondag 9 februari van 10.30 tot 12.30 uur in Wolvega. FOTO: KIM SNIP

Joske, nu 42. „Ik had geen mega-goede band met Onno, daar ben ik eerlijk over. Ik was niet kapot van verdriet. Maar wel totaal in shock. Omdat ik niet wist wat er speelde, maar vooral ook door wat mensen allemaal dachten te weten.”

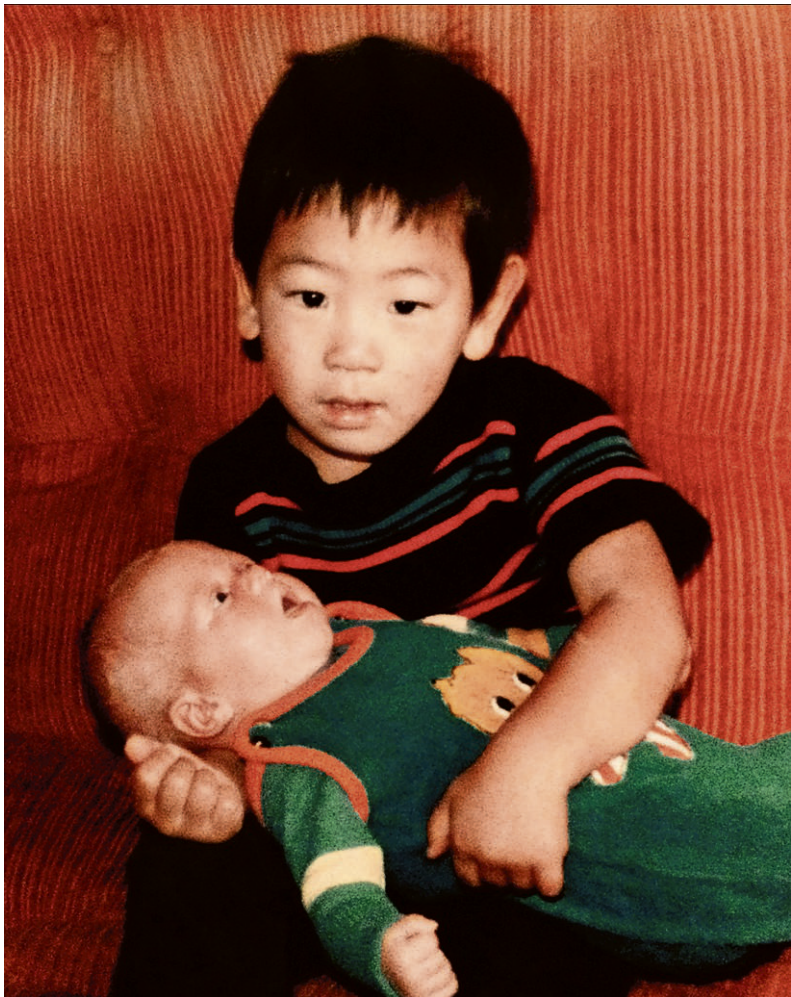
Joske vertelt tijdens lezingen altijd over de moord op haar broer. FOTO: JESSIE HUIJBRECHTSE

Missie oordeelvrij

Cijfers over moord in Nederland

In 2023 kwamen in Nederland 125 mensen om het leven door moord of doodslag, waarvan 84 mannen en 41 vrouwen. Dat zijn 18 minder slachtoffers dan een jaar eerder, maar is ongeveer gelijk aan het gemiddelde van de afgelopen 10 jaar. In die periode werd ruim de helft van de vrouwelijke slachtoffers door een (ex-)partner gedood. Tussen 2014 en 2023 overleden jaarlijks gemiddeld 129 mensen in Nederland door moord of doodslag. De helft van alle moorden werd in gemeenten met meer dan 100.000 inwoners gepleegd. In 2023 vielen de meeste slachtoffers in de drie grootste steden van Nederland: Rotterdam (12), Amsterdam (10) en Den Haag (9). In Europa behoort Nederland tot de landen waar relatief weinig moorden worden gepleegd. Dit alles blijkt de meest recente cijfers van het CBS.

“
DE MAATSCHAPPIJ ZOU
EEN STUKJE MOOIER
ZIJN ALS WE MINDER
OORDEELDEN OVER
ELKAAR, EN MEER
INTERESSE HADDEN
VOOR ELKAAR

Onno met zijn zusje op school. FOTO: FAMILIE KUUT

„Er zijn vreselijke dingen over hem en over mijn ouders gezegd en geschreven. Het zou vast zijn eigen schuld zijn dat hij vermoord is, mijn ouders werden door het slijk gehaald, het zou aan de manier waarop hij is opgevoed liggen, dat soort nare dingen.”

Ook nu krijgt Joske nog steeds veel hatelijke berichten, vooral op haar Instagram. „Het is enorm kwetsend. De maatschappij zou een stukje mooier zijn als we minder oordeelden over elkaar, en meer interesse hadden voor elkaar.”

Missie

Vanwege deze ervaringen heeft Joske er nu haar missie van gemaakt om Nederland oordeelvrij te maken. Om dat te bereiken houdt ze lezingen en trainingen voor teams binnen bedrijven over aannames en vooroordelen.

„Daarbij vertel ik altijd over de moord op Onno. En ook over zijn jeugd, bijvoorbeeld dat hij gepest werd vanwege zijn Aziatische uiterlijk. Dat doe ik niet om zielig gevonden te worden, en ook niet om het slachtoffer uit te hangen. Maar omdat mijn verhaal anderen helpt om ook hun eigen verhaal te durven vertellen.”

„En het ze hopelijk helpt om de ogen te openen voor het feit dat je niet te snel moet oordelen over een ander.” Op deze manier probeert ze ook iets positiefs te doen met wat er gebeurd is.

„Natuurlijk zou ik veel liever mijn broer terug hebben. Maar dat kan niet. Ik heb veel

geleerd van wat ons overkomen is. En die kennis gebruik ik graag om de wereld een beetje beter te maken.”

Rouwcafé

Naast de lezingen en trainingen organiseert Joske op zondag 9 februari de eerste editie van het rouwcafé voor nabestaanden van geweldslachtoffers. Dat gebeurt op een locatie in het centrum van Wolvega. Om de privacy van de aanwezigen te kunnen garanderen, krijg je pas na aanmelding te horen waar het rouwcafé plaatsvindt.

Het idee is dat mensen die ook nabestaande van een geweldslachtoffer zijn steun vinden bij elkaar, hun ei kwijt kunnen en vooral ook herkenning bij elkaar vinden. „Want het kan heel eenzaam zijn, om zo iets als dit mee te maken”, weet Joske.

„Je hoort de meest afschuwelijke verhalen. Herkenning vinden bij iemand die iets soortgelijks heeft meegemaakt, is dan ontzettend waardevol.” Ze hoopt een warme sfeer te creëren tijdens het eerste rouwcafé. „Met muziek, kaarsjes, koekjes. Het is een zwaar en beladen onderwerp, daarom is het extra belangrijk dat mensen zich welkom voelen. En dat er ook ruimte is voor een grapje.”

Joske heeft geen idee hoeveel deelnemers ze kan verwachten. Er worden elk jaar meer dan honderd mensen vermoord in Nederland. Dat laat zich vertalen naar vele duizenden nabestaanden van mensen die om het leven zijn gebracht.

„Er is plek voor maximaal 12 mensen. Ik

verdien er niks aan. De 10 euro die deelnemers betalen, gebruik ik om de kosten voor de accommodatie te betalen. De meerwaarde voor mij is, dat ik iets kan betekenen voor een ander die een naaste heeft verloren door moord.”

Het eerste rouwcafé is op zondag 9 februari van 10.30 tot 12.30 uur in Wolvega. De kosten zijn 10 euro per persoon, aanmelden is noodzakelijk via joske@joskekuut.nl. Er kunnen maximaal 12 mensen aanwezig zijn. Het is de bedoeling dat er elke tweede zondag van de maand een rouwcafé plaatsvindt.